

Kendelse
af
29. marts 2016
i
faglig voldgift FV 2016.0017:

Fagligt Fælles Forbund (3F)
(advokat Ane Kristine Lorentzen)

mod

Dansk Byggeri
for
Idealcombi A/S
CVR nr. 25 82 93 28
(overenskomstchef, advokat Linda Nordstrøm Nissen)

1. Uoverensstemmelsen

Hovedspørgsmålet under sagen er, om alle medarbejdere og ikke kun medlemmer af 3F skal have andel i et særligt godtgørelsesbeløb på 750.000 kr., som virksomheden som led i et forlig underskrevet af virksomheden og tillidsrepræsentanten samt 3F og Dansk Byggeri har påtaget sig at udbetale ”til medarbejderne efter liste udarbejdet af 3F for aftenholdsmedarbejdere”.

2. Sagens behandling

Sagen er forhandlet den 15. marts 2016 for en faglig voldgiftsret med undertegnede fhv. højesteretspræsident Børge Dahl som formand og opmand og følgende sidedommere: forhandlingssekretærene Peter Andersen og John Hansen, begge 3F, og ansættelsesretschef Lene Jægerslund og juridisk konsulent, begge Dansk Byggeri.

Der blev afgivet forklaring af forhandlingssekretær Hans Daugaard, 3F, faglig medarbejder Per Andersen, 3F Thy-Mors, tillidsrepræsentant Olav Pedersen, Idealcombi, økonomidirektør Martin Søgaard, Idealcombi, og konsulent Ole Christensen, Dansk Byggeri.

Da der efter procedure og votering ikke blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten var flertal for en afgørelse, træffes denne af opmanden. Parterne er enige om, at det kan ske uden fuldstændig sagsfremstilling og gengivelse af de afgivne forklaringer og parternes procedurer.

3. Påstande

Klager, Faglig Fælles Forbund, har nedlagt påstand om, at Idealcombi A/S skal foretage efterbetaling i henhold til forlig af 12. maj 2015 til aftenholdsmedarbejdere, der er medlemmer af Fagligt Fælles Forbund i overensstemmelse med liste udarbejdet af Fagligt Fælles Forbund.

Indklagede, Dansk Byggeri for Idealcombi A/S, har påstået frifindelse.

4. Begivenhedsforløbet kort fortalt

Idealcombi havde gennem en årrække haft et aftenhold, som arbejdede på en 4 dages-uge uden forholdsmæssig reducere af arbejdstiden med søgnehellidage og overenskomstmæssige fridage. Da 3F blev opmærksom på forholdet i virksomheden i 2014, rejste 3F sag om brud på Indu-

stri-, Træ- og Møbeloverenskomstens § 18, pkt. 5. LO anmodede i brev af 11. december 2014 til DA om fællesmøde. I brevet anførtes, at 3F havde opgjort et krav for et af forbundets medlemmer for perioden 13/14-27/28 april 2014 til 12,86 manglende timer med løn og manglende overtidsbetaling for 4,6 timer. LO opfordrede i brevet virksomheden til at oplyse antal beskæftigede på aftenhold med 4 dages uge fem år tilbage. I brevet blev der stillet krav om efterbetaling og krav om bod for overenskomstbrud. 3F har efterfølgende skønnet, at der i hvert fald er betalt 1,2 mio. kr. for lidt efter § 18, pkt. 5.

Der blev afholdt fællesmøde den 9. januar 2015 uden, at der blev opnået enighed. Det fremgår af referatet fra mødet, at arbejdstagersiden forbeholdt sig at videreføre sagen ved Arbejdsretten.

Den 18. februar 2015 var der lokal forhandling i anledning af virksomhedens opsigelse af en lokalaftale om holddrifttillæg fra kl. 15.20 (efter overenskomsten er der først ret til tillægget fra kl. 18). For den enkelte medarbejder betød tillægget ekstra ca. 100 kr. om dagen, ca. 20.000 kr. på årsbasis.

Sagen om overenskomstens § 18, pkt. 5, blev drøftet på et organisationsmøde mellem 3F og Dansk Byggeri den 5. marts 2015. Enighed kunne ikke opnås. Det fremgår af referatet fra mødet, at ”arbejdstagersiden vil videreføre sagen for Arbejdsretten”.

Tillidsrepræsentanterne opsagde en række andre lokalaftaler, herunder aftalen om fast aftenhold.

Ved udløbet af aftalen om holddrifttillæg i april 2015 nedlagde medarbejderne arbejdet - dagholdet en enkelt dag, aftenholdet i flere dage; der blev pålagt aftenholdet bod.

Samarbejdet var således i foråret 2015 blevet særdeles dårligt, og utilfredsheden blandt medarbejderne stor. Situationen var yderligere presset af, at virksomheden stod foran sin højsæson. Virksomheden havde brug for arbejdsro. Lokalt drøftede virksomheden og tillidsrepræsentanten, om de kunne putte det hele i en stor sæk og få det sluttet. De lokale parter fandt imidlertid ud af, at de ikke kunne råde over sagen vedrørende overenskomstens § 18, pkt. 5, og at de derfor måtte have Dansk Byggeri og 3F med for at få en samlet løsning.

Et møde blev herefter afholdt den 12. maj 2015. Mødet begyndte kl. 10 og sluttede omkring 12 timer senere med, at den firemandsgruppe, som reelt havde forhandlet det på plads, underskrev følgende:

”Referat af dialogmøde

Dato 12/5-2015

Deltagere: ...

Følgende er aftalt:

Den verserende arbejdsretssag vedr. ”uenighed i Træ-, Industri & Møbeloverenskomst § 18” (LO Sagsnr. 143216) blev drøftet, og der var enighed om at arbejdstagersiden (3F) hæver sagen. Der blev endvidere aftalt at virksomheden (Idealcombi) til fuld og endelig afgørelse og uden præjudice betaler følgende:

- Sum på 750.000 fordelt til medarbejdere efter liste udarbejdet af 3F for aftenholdsmedarbejdere. Beløbet er friholdt for feriepenge, S/H og Arbejdsmarkeds-pension. Beløbet udbetales som en særlig godtgørelse af virksomheden. Beløbet beskattes efter gældende regler.
- Sum på 50.000 udbetales til 3F Thisted Afdeling til efterbetaling af evt. krav fra fratrådte medarbejdere.

Der er enighed at den opsagte lokalaftale om holddriftstillæg fra kl. 15.20 – 18.00 er forlænget til og med udgangen af februar 2016. Aftalen udløber herefter uden opsigelse og fagretslig behandling til bortfald.

Der er enighed om at virksomheden i samarbejde med 3F udarbejder plan for årstimer, i henhold til holddrift. Senest med virkning fra 1/1-2016.

Der er enighed at aftenholdets ønske om at flytte 1. pause til 17.35 til 17.55 efterkommes. De lokale parter sørger for tilretning af lokalaftale 1A. Fremsendte opsigelse er dermed annulleret.

Der er enighed om at lokalaftale 3 bortfalder (indeholder bl.a. info.møder). De lokale parter sørger for at udarbejde ny lokalaftale som afspejler nuværende praksis.

Der er enighed om at fra 1/3-2016 udbetales holddriftstillæg fra 17.55. Modsat bevares nuværende kutyme med deltagelse på tavlemøder fra 15.00 – 15.20. Fremsendte opsigelse er dermed annulleret. De lokale parter udarbejder lokalaftale herfor.

Opsigelse vedr. fast holddrift er tilbagetrukket. De lokale parter sørger at udarbejde lokalaftale der afspejler dette.

Hidtidig kutyme vedr. opsparing/udbetaling af overtid reduceres med valgmuligheden ”hensæt time / udbetal tillæg”.

Der er enighed om at ”Træ-, Industri & Møbeloverenskomstens” § 23 udvides til 3 x 5 timer på hinanden 3 følgende uger. Aftalen er gældende og løber frem til 10/7-2015. Tillidsrepræsentanter orienteres løbende om overarbejdets omfang.

Evt. bod for arbejdsnedlæggelse for dagholdet, frafalder da dagholdet har efterlevet fællesmødepålægget.

Ovenstående er aftalt lokalt og uden præjudice og kan ikke senere lægges til grund for fortolkning af overenskomsten.

Der er enighed om, at der tidligst informeres om nærværende aftales indhold i uge 21.

Hans Daugaard (3F)

Olav Pedersen (TR)

Ole Christensen (Dansk Byggeri)

Martin Søgaard (Virksomheden)”

Efter de afgivne forklaringer og bevisførelsen i øvrigt lægges det til grund, at det var afgørende for begge sider at finde en samlet løsning, at det for virksomheden var vigtigt, hvad det i alt ville koste, og at det for 3F var vigtigt, at de kom ud med et stort nok beløb til, at medlemmerne følte sig kompenseret. Om baggrunden for aftalen om de 750.000 kr. + 50.000 kr. lægges det til grund, at der var tale om et samlet beløb i form af en særlig godtgørelse, som 3F kunne forsvare uden afklaring af uenigheden med Dansk Byggeri om forståelse af overenskomsten, at lukke den konkrete sag på. Det skulle give de berørte medarbejdere et rundt beløb, som de kunne mærke. Der var aktuelt ca. 85 mand på aftenholdet og 3F gik efter mindst 10.000 kr. pr. ansat. Der blev ikke på mødet nævnt noget om, hvorvidt pengene skulle gå til alle ansatte eller kun til ansatte, som var medlem af 3F. Virksomhedens interesse var fokuseret på de aktuelt ansatte, men 3F sagde, at de var nødt til også at inddrage de fratrådte. 3F ville gerne undgå administrationen med udbetaling, og virksomheden ville gerne undgå efterfølgende at blive mødt med yderligere krav. Det lægges endvidere til grund, at begge sider var på det rene med, at det ikke var så enkelt at få overblik over berørte medarbejdere fem år tilbage eller at fordele et samlet beløb på de berørte ud fra graden af berørthed (hvem har været del af helligdagssæsonen i år, sidste år, osv., hvad med nyansatte), så det var til at håndtere og forklare.

Dagen efter dialogmødet anmodede Per Andersen fra den lokale 3F afdeling Martin Søgaard om at være behjælpelig med at udarbejde en liste over medarbejdere på aftenhold den 16. april 2015 (uge 16), ansættelsestidspunktet skulle fremgå af listen. Martin Søgaard sendte med e-mail af 18. maj 2015 "liste som lovet".

På et tidspunkt nævnte Per Andersen over for Martin Søgaard, at de arbejdede på at lave to udbetalinger, så de ikke risikerede, at der var nogle, som de havde overset. Martin Søgaards reaktion var, at det var han ikke meget for, men de måtte jo tale om det, når de skulle have møde om listerne.

Den 19. juni 2015 meddelte Per Andersen i en e-mail til Martin Søgaard, at "vi er nu klar med listen over medarbejdere på Idealcombi, som skal have udbetalt acontobeløb i henhold til vores aftale af 12. maj 2015" og bad om et møde sammen med tillidsrepræsentanterne. Det blev aftalt at holde møde den 25. juni 2015. Forinden sendte Per Andersen "vedhæftet kopi af "udbetalingslisterne", som de ser ud pt. så du har mulighed for evt. forberedelse".

Der er tale om fem lister

- liste over 50 medarbejdere der sammen med lønudbetalingen for juni måned 2015 a conto skulle have 10.000 kr.
- liste over 9 medarbejdere, der sammen med lønudbetalingen for juni måned 2015 a conto skulle have 5.000 kr.
- liste over 3 "genansatte" medarbejdere, der sammen med lønudbetalingen for juni måned 2015 a conto skulle have 10.000 kr.
- liste over 3 fratrådte "- har anciennitet og er medlem af 3F", der a conto skulle have udbetalt 10.000 kr.
- liste over 2 fratrådte "-medlem af 3F, men kun kort anciennitet", der skulle have udbetalt 5.000 kr.

Samtlige lister omfattede kun 3F-medlemmer. Listerne blev den 25. juni 2015 drøftet på et møde mellem Martin Søgaard, Per Andersen og tillidsrepræsentanterne. Om disse drøftelser hedder det i en e-mail af 25. juni 2015 fra Martin Søgaard til Per Andersen, cc. bl.a. Olav Pedersen:

” ...

Du bad mig kort beskrive hvad der var aftalt og mødets indhold, -det står skrevet nedenfor:

- Per, du dobbelttjekker beløbene på vedhæftede liste i forhold til dine liste og returnerer den til mig seneste i morgen (for at kunne nå med i lønkørslen i weekenden).
- Idealcombi A/S overfører summen på 50.000 kr. iflg. forliget af 12/5-2015 til 3F ... 3F betaler herudaf de medarbejdere som var fratrukket før forliget af 12/5-2015.
- Idealcombi A/S overfører beløb på 20.000 kr. til 3F ... 3F betaler herefter (ifølge vedhæftede fil) følgende til medarbejdere fratrukket *efter* forliget af 15/5-2015:
 - 13202 Jimmy Carlsson – kr. 10.000
 - 14500 Tony Nielsen – kr. 5.000
 - 14656 Henrik Johansen – kr. 5.000
- Idealcombi A/S udbetaler 560.000 kr. jf. vedhæftede liste i forbindelse med lønudbetalingen for juni
- Idealcombi A/S gjorde opmærksom på utilfredsheden med, at der ifm. forhandling af forliget ikke blev spillet med åbne kort (udbetaling kun til 3F medlemmer). Det er ikke virksomhedens opfattelse at forliget åbner mulighed for en fordeling alene til 3F medlemmer. 3F er af den opfattelse at det er normal kutyme.
- Krifa varsler sag mod virksomheden, da et helt klart er deres (og medlemmernes) opfattelse, at udbetaling ifm. forliget handler om ”lønkomensation” (et udtryk som de har fået på baggrund af 3F/tillidsrepræsentanternes præsentation af forliget og kriteriet for at få del heri). Som følge heraf gjorde virksomheden opmærksom på, at den ikke vil havne i en situation, hvor ”de samme penge skal udbetales to gange”. Derfor blev der gjort opmærksom på, at 3F/tillidsrepræsentanter vil møde mere ”modstand” fra virksomheden, ved fordeling af restsaldoen til august, og forbeholder sig ret til at tilbageholde beløb svarende til de medarbejdere som står nævnt som ”ikke 3F medlem”.
- Der er dog enighed om at udbetale jf. vedhæftede liste nu, da alt andet vil skabe uro her og nu.
- Tillidsrepræsentanterne søger for at informere medarbejdere på aftenholdet om, at deltagelse på tavlemøder på samme måde som hidtil (møde 20 min. før – og gå 20 min. før hjem samme eller anden dag) er en del af forliget. En stor del af medarbejderne siger at ”fagforeningsmanden” har sagt at de ikke skal tage hjem 20 min. før, men i stedet skal have overtid. Det er opfattelsen at medarbejderne blander udtalelser før og efter forliget sammen, der informeres derfor om dette i uge 27.”

Der var herefter enighed om, at virksomheden i forbindelse med lønudbetalingen for juni skulle udbetale 10.000 kr. til 52 medarbejdere og 5.000 kr. til 8 medarbejdere, i alt 560.000 kr.

Af de anførte 50.000 kr. udbetalte 3F 10.000 kr. til tre medarbejdere fratrukt før forliget og 5.000 kr. til to medarbejdere, i alt 40.000 kr. 3F udbetalte endvidere 10.000 kr. til to medarbejdere, som var fratrukt efter forliget, og virksomheden overførte særskilt 20.000 kr. hertil.

Ifølge liste udarbejdet af virksomheden mangler der at blive udbetalt 10.000 kr. til seks medarbejdere og 5.000 kr. til to medarbejdere, der ikke var med på udbetalingslisterne, fordi de ikke var 3F-medlem.

I alt har virksomheden af de 750.000 kr. brugt 580.000 kr. og 3F har af de overførte 50.000 kr. brugt 40.000 kr.

5. Parternes argumentation

5.1. 3F har navnlig gjort gældende, at 3F ved forlig i efterbetalingssager kun kan repræsentere og binde sine medlemmer. Aftalen om fordeling af 750.000 kr. til aftenholdsmedarbejdere efter liste udarbejdet af 3F må forstås på denne selvfølgelig og arbejdsretligt velkendte baggrund. Hertil kommer, at det efter ordlyden af aftalen er overladt til 3F, hvem der skal på listen – der er ikke i aftalen stillet særlige krav eller sat betingelser op med hensyn til, hvem 3F kan eller skal sætte på listen ud over, at der skal være tale om aftenholdsmedarbejdere. Det er rigtig nok, at tillidsrepræsentanten indgår lokalaftaler, og at de sædvanligvis gælder for alle ansatte. Den foreliggende aftale om at hæve arbejdsretssagen mod at virksomheden til fuld og endelig afgørelse betaler som angivet, er imidlertid ikke en lokalaftale. De lokale parter har nemlig ingen rådighed over aftalens genstand. Virksomheden har kun udbetalt 570.000 kr., så aftalen er helt klart ikke opfyldt. I øvrigt skete udbetalingen a conto efter aftale.

5.2. Dansk Byggeri har navnlig anført, at det udtrykkeligt fremgår af forliget, at der er tale om en lokal aftale. Aftalen må allerede derfor anses for – ligesom resten af forliget – at angå alle medarbejdere. Hertil kommer, at 3F ikke fik rådighed over de 750.000 kr. som over de 50.000 kr. Virksomheden skulle udbetale og formodningen må derfor være for, at beløbet skal komme alle ansatte til gode. Der var på mødet enighed om, at 3F alene skulle afgøre, hvor et anciennitetssnit skulle lægges på virksomhedens liste over samtlige medarbejdere. Hele formålet med forhandlingen var at opnå arbejdsro på virksomheden ved at få gjort op med alle uoverensstemmelser,

hvilket angår alle ansatte. Hvis pengene alene skulle gå til 3F-medlemmer, så skulle det have stået i forliget.

Efter ordlyden er det aftenholdsmedarbejdere, som pengene skal fordeles til. I øvrigt har virksomheden udbetalt efter 3F's liste, hvorfor forliget er opfyldt.

6. Opmandens begrundelse og resultat

Uenigheden angår forståelsen af en aftale, hvorefter 3F giver afkald på at forfølge bebudede krav om efterbetaling og bod ved Arbejdsretten mod, at Idealcombi til fuld og endelig afgørelse bl.a. betaler 750.000 kr. til aftenholdsmedarbejdere efter en liste udarbejdet af 3F som en særlig godtgørelse. Denne godtgørelse må anses som kompensation for det efterbetalingskrav, som 3F hævder, medarbejderne har.

En sådan aftale kan med bindende virkning fra 3F's medlemmer indgås af 3F. 3F kan ikke uden konkret bemyndigelse handle på ikke-medlemmers vegne. Når ikke andet fremgår, må en sådan aftale derfor anses for indgået af 3F med virkning alene for 3F-medlemmer.

Der er enighed om, at der under forhandlingen ikke var noget fremme om, hvem 3F handlede for. Når derfor de 750.000 kr. skal fordeles til aftenholdsmedarbejdere efter en liste udarbejdet af 3F, er det med føje, at 3F kun har medtaget medlemmer af 3F.

Det bemærkes, at det forhold, at det i referatet af dialogmødet er anført, at ”ovenstående er aftalt lokalt og uden præjudice og kan ikke senere lægges til grund for en fortolkning af overenskomsten”, kan ikke føre til et andet resultat. Udsagnet må forstås i sin helhed og derfor bl.a. ses som en understregning af, at overenskomstparterne ikke hermed var blevet enige om fortolkningen af overenskomstens § 18, pkt. 5.

Det bemærkes endvidere, at der ikke er ført bevis for, at der på mødet var enighed om, at 3F alene skulle afgøre, hvor et anciennitetssnit skulle lægges på virksomhedens liste over samtlige medarbejdere.

Det bemærkes endelig, at aftalen om betaling af 750.000 kr. ikke med den skete udbetaling af 580.000 kr. er opfyldt. Virksomheden indvilligede – uanset det ekstra besvær i at foretage udbetaling a conto og kan derfor ikke efterfølgende hævde at have gjort alt, hvad den efter aftalen skal.

3F's påstand tages herefter til følge, idet bemærkes, at der ikke er nogen uenighed om, at påstanden angår restbeløbet på 170.000 kr..

Thi bestemmes:

Idealcombi A/S skal foretage efterbetaling i henhold til forlig af 12. maj 2015 til aftenholdsmedarbejdere, der er medlemmer af Fagligt Fælles Forbund i overensstemmelse med liste udarbejdet af Fagligt Fælles Forbund.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmand.

Børge Dahl